



Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

**HE laeiksi sähköajoneuvojen latauspisteistä ja
latauspistevalmiuksista rakennuksissa sekä rakennusten
automaatio- ja ohjausjärjestelmistä ja maankäyttö- ja
rakennuslain 126 §:n muuttamisesta**

HE 23/2020 vp

Ympäristövaliokunta 16.4.2020

ympäristöministeriö
lainsäädäntöneuvos Sari Rapinoja

Esityksen tavoite

- Esityksellä toimeenpantaisiin osaksi muutettu rakennusten energiatehokkuutta koskeva direktiivi
- Esityksellä toimeenpantaisiin hallitusohjelman tavoitteita, jotka liittyvät asumisen ja rakentamisen hiilijalanjäljen pienentämiseen, hiilineutraalin yhteiskunnan rakentamiseen ja rakentamisen laadun parantamiseen sekä vähäpäästöiseen liikenteeseen
- Esityksellä lisättäisiin sähköajoneuvojen latauspisteitä ja latauspistevalmiuksia rakennusten yhteydessä sekä rakennusten automaatio- ja ohjausjärjestelmien yleistymistä rakennuksissa

Sähköisen liikenteen latauspisteet ja latauspistevalmius - Asuinrakennukset ja pysäköintitalot

Asuinrakennukset: uudisrakentaminen ja laajamittaiset korjaukset

- kun yli 4 pysäköintipaikkaa, latauspistevalmius (putkitus tai kaapelointi) olisi asennettava niin, että jokaiseen pysäköintipaikkaan olisi myöhemmin mahdollista asentaa latauspiste

Pysäköintitalot, jotka tarkoitettu asuinrakennuksen tai -rakennusten pysäköinnin järjestämiseen; uudisrakentaminen ja laajamittaiset korjaukset

- latauspistevalmius kaikkiin pysäköintipaikkoihin

Sähköisen liikenteen latauspisteet ja latauspistevalmius - Muut kuin asuinrakennukset

Uudisrakentaminen ja laajamittaiset korjaukset, kun pysäköintipaikkoja on yli 10:

- asennettava yksi suuritehoinen (yli 22 kW) LATAUSPISTE tai vaihtoehtoisesti:
 - vähintään yksi normaalitehoinen (3,7-22 kW) latauspiste, jos pysäköintipaikkoja on 11—50
 - vähintään kaksi normaalitehoista latauspistettä, jos pysäköintipaikkoja on 51—100
 - vähintään kolme normaalitehoista latauspistettä, jos pysäköintipaikkoja on yli 100
- asennettava LATAUSVALMIUS seuraavasti:
 - jos pysäköintipaikkoja on 11—30, olisi asennettava latausvalmius vähintään 50 prosenttiin pysäköintipaikoista;
 - jos pysäköintipaikkoja on yli 30, olisi asennettava latausvalmius vähintään 20 prosenttiin pysäköintipaikoista kuitenkin niin, että latausvalmiuden vähimmäismäärä ei tällöinkään saisi olla pienempi kuin 15.

Sähköisen liikenteen latauspisteet ja latauspistevalmius - Olemassa olevat muut kuin asuinrakennukset

Kun pysäköintipaikkoja on yli 20, olisi asennettava yksi latauspiste.

- Latauspisteiden tulisi olla asennettuina 31.12.2024 mennessä

Poikkeus

- Sähköajoneuvojen latauspisteitä ja latauspistevalmiuksia koskevat velvoitteet eivät koskisi mikroyrityksen omistuksessa ja käytössä olevia muita kuin asuinrakennusta
- Mikroyrityksellä tarkoitetaan yritystä, jolla on alle 10 työntekijää ja vuosiliikevaihto tai taseen loppusumma on enintään 2 miljoonaa euroa

Rakennuksen automaatio- ja ohjausjärjestelmät

- Automaatio- ja ohjausjärjestelmä olisi asennettava muuhun kuin asuinrakennukseen, kun kyseessä uudisrakentaminen, korjaus- ja muutostyöt (lämmitys-, ilmastointi- tai ilmanvaihtojärjestelmää koskien)
 - rakennus, jonka lämmitysjärjestelmän tai yhdistetyn tilojen lämmitys- ja ilmanvaihtojärjestelmän nimellisteho yli 290 kilowattia
 - rakennus, jonka ilmastointijärjestelmän tai yhdistetyn ilmastointi- ja ilmanvaihtojärjestelmän teho yli 290 kilowattia
- Olemassa oleviin muihin kuin asuinrakennuksiin olisi asennettava 31.12.2024 mennessä
 - Soveltaminen samantilaisiin rakennuksiin kuin edellä

Poikkeus:

Automaatio- ja ohjausjärjestelmää ei tarvitse asentaa, jos:

- ei ole teknisesti tai taloudellisesti toteutettavissa
- järjestelmää ei voidaan automaatiolla ohjata
- vaatimukset voidaan täyttää useamman järjestelmän kokonaisuudella

Valvontaviranomaiset

- Lain valvontatoimivalta jakautuisi kunnan rakennusvalvontatoimen sekä Liikenne- ja viestintäviraston kesken
- Liikenne- ja viestintävirasto valvoisi olemassa olevien muiden kuin asuinrakennusten latauspisteitä (7 §), muutoin valvonta olisi kunnan rakennusvalvontaviranomaisella (5, 6, 8, ja 11-13 §)
- Laki linkitetty MRL:n rakennuslupaa (125 §) tai toimenpidelupaa (126 §) sääteleviin pykäliin
- Kunnan rakennusvalvontaviranomainen valvoisi lakiehdotuksen velvoitteiden noudattamista MRL:n mukaisissa lupamenettelyissä, valvonnasta säädetään MRL:ssä
- Kunnalle valvonnasta aiheutuviin kustannuksiin sovellettaisiin maankäyttö- ja rakennuslakia (MRL 145 §)
- Liikenne- ja viestintäviraston suoritteiden maksullisuuteen ja maksujen suuruuteen sovellettaisiin maksuperustelakia

Lämmitys- ja ilmastointijärjestelmien vaihtoehtoinen neuvontamenettely

- Hallitus esittää lämmitys- ja ilmastointijärjestelmien neuvontamenettelyn jatkamista ja laajentamista pakollisten tarkastusten sijaan
- Neuvontamenettelyn avulla on selvitysten mukaan saavutettu suuremmat energiansäästöt kuin pakollisilla tarkastuksilla
- Lämmitysjärjestelmien neuvontamenettely on käytössä nykyisin öljy-, kaasu- ja biopolttoaineella toimivissa lämmityskattiloissa. Neuvontamenettelyä ehdotetaan laajennettavaksi sähkölämmitys-, lämpöpumppu- ja kaukolämpöjärjestelmiin
- Ilmastointijärjestelmissä on myös käytössä neuvontamenettely ja se kohdistuisi direktiivin mukaan entistä isompiin järjestelmiin sekä myös yhdistettyihin ilmastointi- ja ilmanvaihtojärjestelmiin
- Vaihtoehtoinen neuvontamenettely ei vaadi lainsäädäntöä

- **Taloudelliset vaikutukset:**
Ehdotetulla lailla arvioidaan syntyvän vuoteen 2030 mennessä noin 73 000–97 000 latauspistettä ja 560 000–620 000 latauspistevalmiutta
- Sähköajoneuvojen latauspisteiden ja latauspistevalmiuksien asentamisesta aiheutuvat kokonaiskustannukset vuosina 2020–2024 arvioidaan olevan noin 41–49 miljoonaa euroa
- Vuodesta 2025 eteenpäin kokonaiskustannukset olisivat arvion mukaan noin 26–34 miljoonaa euroa vuodessa.
- Automaatio- ja ohjausjärjestelmän käytöstä tulee rakennuksen omistajalle säästöä pitkällä aikavälillä. Nettosäästöt ovat SYKE:n mukaan 0,7 miljoonasta eurosta 5,9 miljoonaan euroon vuodessa.
- SYKE:n arvion mukaan automaatiojärjestelmillä saavutettavat energiakustannusten säästöt ylittävät järjestelmien asentamisen kustannukset ja arvion mukaan investoinnin takaisinmaksuaika olisi noin 2,5–3 vuotta

Ympäristövaikutukset

- Lakiehdotus parantaa sähköisen liikenteen edellytyksiä. Sähköautojen käytön lisääntyminen vaikuttaa myönteisesti liikenteen päästöihin.
- Automaatio- ja ohjausjärjestelmä parantaa rakennuksen energiatehokkuutta. Ehdotuksessa esitetyille rakennuksille kohdistuva automaatiovelvoitteen vuotuinen vaikutus energiansäästöön on vuoteen 2025 mennessä 195–270 gigawattituntia ja päästöihin -40...-55 tonnia hiilidioksidia.

Vaikutusarvioinnin tueksi teetetyt selvitykset

1) Rakennusten energiatehokkuusdirektiivin muutosten kansallisen toimeenpanon vaikutusten selvitys ja arviointi:

Automaatiovelvoite, tekniset järjestelmät sekä lämmitys- ja ilmastointijärjestelmien tarkastukset

2) Rakennusten energiatehokkuusdirektiivin artikloiden 14 ja 15 mukaisen vaihtoehtoisen menettelyn vaikutusarvio

3) Rakennusten energiatehokkuusdirektiivin (EPBD) mukaiset sähköautojen latausvalmiudet ja latauspistevaatimukset

Selvitykset ovat luettavissa Hankeikkunassa osoitteessa:
[valtioneuvosto.fi/hankkeet/tunnuksella YM007:00/2019](https://valtioneuvosto.fi/hankkeet/tunnuksella/YM007:00/2019)

HE:n valmistelusta

- HE-luonnosta käsiteltiin Ilmasto- ja energiapoliittisessa ministerityöryhmässä 9.9.2019, 16.12.2019 ja 8.1.2020
- HE oli lausunnolla 3.10.-8.11.2019
- HE-luonnos arvioitavaksi kuntatalouden ja –hallinnon neuvottelukuntaan 12.2.2020
- Oikeusministeriön laintarkastus helmi-maaliskuussa 2020
- EPBD 2018-direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset olisi tullut saatettava voimaan 10.3.2020

The background features large, overlapping organic shapes in shades of blue and green. A large light blue shape covers the left and bottom portions, while a green shape overlaps it from the top right. A darker blue shape is visible in the overlap between the light blue and green areas.

Kiitos!
